

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek do „Drwęcy“.

Rok IV.

Nowemiasto, dnia 1 stycznia 1931.

Nr. 1.

Na Nowy Rok.

EWANGELJA,

napisana u św. Łukasza w rozdz. II w. 21.

A gdy się spełniło ośm dni, iżby obrzezane Dzieciątko: nazwano jest Imię Jego Jezus, które było nazwane od anioła pierwej, niżli się w żywocie poczęło.

O wartości czasu.

Kiedy Bóg królowi Ezechjaszowi cudownie przywrócił zdrowie, przydał lat piętnaście życia, a do skruchy naprowadził, odezwał się ten do Dawcy zdrowia i lat: „Będę rozpamiętywał przed Tobą, Panie, wszystkie lata moje, w gorzkości duszy mojej“. My, kończąc znów jeden rok, a mając zacząć nowy, azaliż tak samo przed Bogiem odezwać się nie powinniśmy! Kończy się rok, który już do nas więcej nie wróci się: kończą się dni trzysta sześćdziesiąt pięć, z których żadnego już nie obaczymy; kończy się w roku zeszłym godzin ośm tysięcy siedemset sześćdziesiąt, z których już żadną cieszyć się nie będziemy. Kończą jedni z nas lat kilkanaście, drudzy kilkadziesiąt, skończy się i życie, otwoczy się wieczność. A my z lat naszych, dni naszych, godzin naszych, czy radość, czy smutek, czy pociechę serca, czy rozrzewnienie jego mieć będziemy? O! czasie i takżeś nam prędko upłynął! O! lata, dni, godziny i takżeście prędko uleciały? O wieczności i ty także się ku nam przybliżasz, a my ku tobie! Job św. przyrównywa dni nasze do gońca, szybko bieżącego, do okrętu, który, mając pełne wiatru żagle, prędko płynie, do orła, pędem po powietrzu lecącego, do cienia, który wraz z ustającym światłem uchodzi, niknie do snu, z którym, gdy się człowiek ocknie, wszystko kończy; św. Paweł życie do jednej chwili przyrównuje: „Chwila i to lekka ucisku wieczną wsgę chwały sprawuje“. Jakoż między dnem narodzenia i dnem zejścia człowieka, zdaje się, jakby była tylko jedna chwila. O! jak wielka sprawiedliwemu radość, że tej chwili dobrze użył! O! jak wielki smutek, temu, który ją zmarnował! Doprawdy, nieoceniona musi być wartość czasu.

Nie mamy nic szacowniejszego nad czas. Tegoż wartość przechodzi wszystko, co ma ziemia; złoto, srebro, drogie kamienie. Przechodzi, co mają morza; jako to: perły, korale. Przechodzi wszystko, co jest nad ziemią, jak mówi św. Augustyn: „Czas tyle waży, ile Bóg sam. Albowiem w czasie Boga samego pozyskać możemy“. Wszak w jednej godzinie łotr niebo, Magdarena odpuszczenie grzechów, a wielu zbawienie otrzymało. Tego czasu, że nie mieli aniołowie, z najśliczniejszych dzieł Boskich stali się brzydkimi szatanami. Tego czasu, że Bóg nie dał potępionym do pokuty albo choć go dawał, nim pogardził, na wieki utracili niebo i Boga. Tego czasu wartość i utratę człowiek umierający dopiero przy śmierci poznaje, gdy go powetować nie może.

Czas ma jeszcze i to do siebie, że miniony już żadną miarą wrócić nie może. Wszemocność Boska jest nieskończona: może jednem słowem rzeczy z nicości wyprowadzać i stwarzać, moris rozdzielać i suche wśród ich dręgi czytać, jak czyniła z morzem Czerwonym dla Izraelitów; może słońce w biegu zatrzymać, jak się stało za czasów Jozuego; może rzeki najbystrzejsze w biegu zatamować, jak się stało z rzeką Jordanem. Ale jednej godziny, która minęła, zatrzymać nie może. A przecie, cóż się to dzieje, że wielu z nas lat, dni, godzin, tak używa, jakby nigdy o tej wartości czasu nie wiedzieli? Znarnowanego czasu już nigdy naprawić nie można.

Utracimy majątek: atoli przez usilne starania przyjąć do niego możemy. Przegramy sprawę, przez apelacją do wyższego sądu naprawić ją możemy. Utracimy dom przez ogień, nowy zbudować możemy. Stracimy zdrowie, lekarstwami go odzyskać możemy. Ale raz utracimy czas, nigdy go cofać nie możemy, a z wielką trudnością to nagrodzić, co się w nim zaniedbało. O! gdyby duszy, w czyściu zostającej, choć jedna godzina była dana na czynienie pokuty tu na świecie, czegoby ona nie czyniła? Jakby pilnowała każdej chwili, aby próżno bez zasługi nie upłynęła. O! gdyby potępionemu tak użyć czasu, jak nam, pozwolono, o czegoby on nie czynił? Ale już go czasie; minęło lato łaski, skończyło się żniwo zasług, już milionami łez tego czasu nie kupią, który się skończył.

Dochodzi do tego jeszcze i ta okoliczność, że czas przyszły jest nam zupełnie niepewny. Tylko to teraz jest nasze, za moment już nie wiemy, czy być będziemy. Jeżeli więc jest tak z czasem, to nie ma dla nas w Nowym Roku pilniejszej sprawy, jak najgorliwieze, jak najwocniejsze używanie czasu, Bogu na chwalebę, a bliźniemu na pożytek. A jeżeli nam sumienie wyrzuty czyni co do użycia czasu w Starym Roku, to nie pozostaje nam już nic innego, jak szczerym sercem przebłagać Boga, a mocnem postanowieniem poprawy starać się powetować, cośmy stracili w Starym Roku.

Na niedzielę po Nowym Roku.

Ewangelja taka sama jak na Nowy Rok.

Na święto Najśw. Imienia Jezus.

Gdy się spełniło ośm dni, mówi Ewangelja św., nazwano jest Imię Jego Jezus, które było nazwane od Anioła pierwiej, niżli się w żywocie poczęło. W dniu zwiastowania bowiem rzekł Archanioł Gabriel do Marji: oto poczniesz w żywocie i porodzisz syna, a nazwiesz Imię Jego Jezus, będzie zwan Synem Najwyższego. Z tych słów Anioła widzimy, że, zanim Chrystus Pan się narodził, Imię Jego było przeznaczone w niebie i z woli Bożej przez Anioła przeniesione na ziemię. Boskim przeto jest początek tego Imienia i żadne na ziemi nie może się z nim równać, co stwierdza Pismo św. słowami: „Bóg wysoce go wyniósł i darował mu Imię, które jest nad wszelkie Imię, aby na Imię Jego Jezusowe wszelkie kolano klękało niebieskich, ziemskich i podziemnych“.

Od chwili, gdy Dziecię Jezus w Betleemie spoczęło na slanku, Imię Jego Najśw. jak słońce, zabłysło na chmurach niebie naszego życia, ażeby oświecać ciemne, niebezpieczne, cierniste drogi, po których dążymy, ażeby ogrzać serca, wyziębione mrozem doczesnych zabiegów, wskrzesać umarłych na ducha, a wszystkich prowadzić do ostatecznego celu, jakim jest Bóg.

Pomimo wysiłków żydów, prześladowań pogan, mimo zakus piekła i przewrotnych ludzi, Imię Jezus zwyciężyło świat i dzisiaj Imię to wielbią, jak wielki i szereg świat. Przekonał się świat, przekonali się ludzie, że nie masz w żadnym innym zbawienia, „albowiem nie jest pod niebem inne Imię, dane ludziom, w którymbyśmy mieli być zbawieni“.

Na wezwanie Imienia Jezus łaski przeróżne obfitym strumieniem wpływają do dusz, a nawet doczesne nasze potrzeby doznają zaspokojenia, jak obiecał Pan Jezus: „jeśli o co prosić będziecie Ojca mojego w Imię moje, da wam“. „Srebrać ani złota nie mam — mówi św. Piotr do chromego na nogi — lecz, co mam, to tobie daję: w Imię Jezusa Chrystusa Nazareńskiego wstań i chodź“. Zaczem uzdrowiony wstał natychmiast i poszedł do kościoła, chwalił Boga.

Cesarz Konstantyn W. kazał na sztandarze wojska swego umieścić pod krzyżem Imię Chrystusa Pana i podpis „w tym znaku zwyciężysz“ i rzeczywiście pobit na głowę nieprzyjaciół swoich.

Życie codzienne poucza, że w cierpieniach ulgą, w chorobach lekarstwem, w smutku pociechą, w upadku dźwignią, w goryczkach słodyczą jest Najśłodsze Imię Jezus, gdyż ono leczy, pociesza i zbawia tych, którzy z wiarą i miłością wymawiają je codziennie.

Z podziwu dla tego Imienia woła św. Bernard Opat. „spieszcie narody, przyszło zbawienie — jedno jedyne Imię obejmuje cały świat — a kto jego wzywa, będzie ocalony. Jakże słodkie

jest to imię, a chociaż tak skromne i krótkie, właśnie dla tej skromności swojej udziela nam zbawienia*.

Mowa Ojca Świętego.

Zapowiedź encykliki o małżeństwie.

Citta de Vaticano. W środę, dnia 24 bm., Ojciec św. przyjął w sali konsystorskiej kolegium kardynalskie. W odpowiedzi na życzenia, złożone przez dziekana kolegium, kardynała Granito di Belmonte, Ojciec św. wygłosił dłuższe przemówienie, życząc pokoju, tak pożądanego dla świata, znękanego szeregiem przeciwności natury gospodarczej i finansowej. Ojciec św. podkreślił, że aczkolwiek przeżywamy moment niesłychanie trudny, nie tylko dla państw uboższych, lecz i dla państw bogatych, należy nie tracić nadziei, jak to czynią niektórzy, i wierzyć, że dzięki energicznym poczynaniom i błogosławieństwu Bożym zmóc będzie można ciężką chwilę, nie dopuszczając, aby ją wykorzystali nieprzyjaciele porządku społecznego i religii.

Ojciec św. zapowiada następnie wydanie jeszcze w tym roku encykliki, traktującej o małżeństwie chrześcijańskim w stosunku do warunków życia, potrzeb oraz obecnego bezładu w rodzinach i społeczeństwie, stwierdzając, że widzi potrzebę tej encykliki również z powodu małżeństw mieszanych, zwłaszcza ostatniego małżeństwa tego rodzaju, włosko-bułgarskiego, które dało powód do niezgodnych z prawdą interpretacji.

W zakończeniu swego przemówienia Ojciec św. udzielił błogosławieństwa.

Monety watykańskie.

W miesiącu styczniu 1931 r. ukazały się pierwsze monety państwa watykańskiego, które będą miały w całym Włoszech kurs legalny i podobnie jak i monety włoskie zatrzymają prawo obrotu na terenie Watykanu.

Emisja obiegowych monet watykańskich została uregulowana specjalną konwencją między gubernatorem Watykanu a włoskim ministrem finansów. Na podstawie tej konwencji emisja monet nie przekroczy jednego miliona lirów rocznie, w tem 750.000 lirów w srebro, 234.000 lirów niklowych i 16.000 miedzi. Mennica watykańska może wybić nieograniczoną ilość monet serji specjalnej, przeznaczonej na podarunki lub do sprzedawczy z datą pamiątną 1929 r. pojednania Stolicy Apostolskiej z państwem włoskim.

Olbrzymi dzwon.

W Nowym Jorku na wieży kościoła Riverside zawieszony został olbrzymi dzwon, czwarty w świecie pod względem wielkości, ważący dwadzieścia razy tyle, co sławny dzwon Wolności. Dźwięk dzwonu będzie słyszany w promieniu 5 mil. Dzwon ten jest darem Rockefellera ku uczczeniu pamięci jego matki. Zawieszony został na wysokości 360 stóp nad poziomem ulicy.